

GVERNUL ROMANIEI

ORDONANȚA

privind statutul și regimul refugiaților în România

În temeiul prevederilor art.107 alin.(1) și (3) din Constituția României, precum și al art.1 lit.G pct.2 din Legea nr.125/2000 privind abilitarea Guvernului de a emite ordonanțe,

Guvernul României adoptă prezenta *o r d o n a n ț ă* :

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

Art.1. - În condițiile prezentei ordonanțe, străinilor li se poate acorda una din următoarele forme de protecție:

- a) statutul de refugiat;
- b) protecție umanitară ~~conditionată~~;
- c) protecție umanitară ~~temporară~~.

Art.2. - (1) Statutul de refugiat se poate acorda la cerere străinului care dovedește că, datorită unei temeri bine întemeiate de a fi persecutat pe considerente de rasă, religie, naționalitate, apartenență la un anumit grup social sau opinie politică, se află în afara țării sale de origine și care nu poate sau, datorită acestei temeri, nu dorește protecția acestei țări.

(2) Prin termenul țară de origine, în cazul unei persoane care deține mai multe cetățenii se înțelege fiecare țară al cărei cetățean este, iar în cazul unei persoane fără cetățenie, țara în care acesta își are domiciliul.

Art.3. - (1) Statutul de refugiat se acordă, la cerere, și soției sau, după caz și soțului, precum și copiilor minori, cu excepția cazurilor în care persoanele respective se afla în una din situațiile prevăzute la art.4.

(2) Prevederile alin.(1) se aplică numai în cazul căsătoriilor încheiate de persoana căreia i s-a recunoscut statutul de refugiat în temeiul art.2 alin.(1), înainte de intrarea pe teritoriul României.

Art.4. - Nu se acordă statutul de refugiat străinului care :

- a) a comis o infracțiune contra păcii și omenirii ori o infracțiune la

care se referă convențiile internaționale la care România este parte;

b) a comis o infracțiune gravă de drept comun în afara României înainte de a fi admis pe teritoriul acesteia ca refugiat;

c) a comis fapte care sunt contrare scopurilor și principiilor enunțate în Carta Organizației Națiunilor Unite sau tratatelor și convențiilor internaționale privitoare la refugiați, la care România este parte.

Art.5. - Protecția umanitară condiționată se poate acorda străinului care nu îndeplinește condițiile prevăzute la art.2 alin.(1) și care dovedește că în țara sa de origine:

a) a săvârșit fapte pentru care riscă o condamnare la pedeapsa cu moartea, cu condiția ca legea țării sale să prevadă pedeapsa cu moartea pentru acele fapte și pedeapsa să îi fie aplicabilă ;

b) riscă să fie supus la tortură sau tratamente inumane ori degradante;

c) din cauza apartenenței sale la o categorie defavorizată de persoane, poate fi expus unor pericole de natură să îi aducă atingere vieții, integrității corporale ori libertății sale.

Art.6. -(1) În perioade de conflicte armate, în care România nu este angajată, se poate acorda protecție umanitară temporară persoanelor care provin din zonele de conflict.

(2) Guvernul stabilește măsurile și perioada pentru care se acordă protecția prevăzută la alin.(1).

CAPITOLUL II

Procedura acordării statutului de refugiat

Secțiunea I

Procedura ordinară

Art.7. - (1) Pentru acordarea statutului de refugiat în România, străinul se adresează, cu o cerere scrisă, personal, Oficiului Național pentru Refugiați din cadrul Ministerului de Interne sau organelor teritoriale ale Ministerului de Interne.

(2) Cererea de acordare a statutului de refugiat se depune de îndată ce:

a) solicitantul s-a prezentat într-un punct de control pentru trecerea frontiere de stat ;

- b) solicitantul a intrat pe teritoriul României ;
- c) au survenit evenimente în țara de origine a solicitantului care îl determină să ceară protecție, pentru străinul cu drept de ședere în România.

Art.8. - (1) În cazul străinului minor, care nu a împlinit vârsta de 14 ani, interesele acestuia sunt susținute de către reprezentantul său legal, iar în lipsa acestuia, i se numește un reprezentant legal în conformitate cu prevederile legii române.

(2) După împlinirea vârstei de 14 ani minorul poate depune cererea personal și i se poate numi un reprezentant legal în condițiile prevăzute de legea română.

(3) Până la numirea unui reprezentant legal, Oficiul Național pentru Refugiați asigură minorului protecția necesară.

Art.9. - (1) După primirea cererii de acordare a statutului de refugiat, organul teritorial al Ministerului de Interne eliberează solicitantului o adeverință provizorie, care ține loc de document temporar de identitate în România și asigură transportul gratuit până la Oficiul Național pentru Refugiați.

(2) În cazul în care cererea a fost depusă la organele teritoriale ale Ministerului de Interne dintr-un punct de control pentru trecerea frontierei de stat, organele poliției de frontieră eliberează documentul prevăzut la alin.(1), numai după ce străinul primește permisiunea de a intra pe teritoriul României și asigură transportul gratuit până la Oficiul Național pentru Refugiați.

(3) În cazul în care cererea a fost depusă la Oficiul Național pentru Refugiați, acesta eliberează solicitantului un document temporar de identitate.

(4) Dacă solicitantul nu dispune de mijloace materiale, Oficiul Național pentru Refugiați îi poate stabili un loc de reședință și îi asigură asistența materială necesară pentru întreținere pe întreaga durată a procedurii de acordare a statutului de refugiat.

(5) Pentru motive justificate de interesul public, siguranța națională, ordinea publică, protecția sănătății și moralității publice, protecția drepturilor și libertăților altor persoane - chiar dacă străinul are mijloace materiale necesare pentru întreținere - Oficiul Național pentru Refugiați, pe toata durata procedurii de acordare a statutului de refugiat, îi poate stabili un loc de reședință și poate dispune transportarea lui cu însoțitor în acel loc, la solicitarea autorităților competente.

Art.10. - (1) În cazul în care străinul a tranzitat anterior o țară terță sigură și i s-a oferit deja protecția în acea țară sau a avut ocazia, la frontieră ori pe teritoriul acesteia, să contacteze autoritățile pentru a obține protecție, Oficiul Național pentru Refugiați poate decide retrimiteră străinului în țara respectivă, fără analizarea pe fond a cererii sale.

(2) Oficiul Național pentru Refugiați poate analiza cererea depusă de străin chiar dacă acesta se afla în situația prevăzută la alin.(1), cu acordul expres al solicitantului.

Art.11. - Sunt considerate țări terțe sigure statele membre ale Uniunii Europene, precum și alte state stabilite prin ordin al ministrului de interne, la propunerea Oficiului Național pentru Refugiați, cu respectarea următoarelor condiții:

a) pe teritoriile lor, viața sau libertatea solicitantului nu este și nu va fi amenințată, în sensul art.33 din Convenția privind statutul refugiaților, încheiată la Geneva la 28 iulie 1951, la care România a aderat prin Legea nr.46 /1991.

b) pe teritoriile lor, străinul nu riscă să fie supus torturii sau tratamentelor inumane ori degradante ;

c) în țările respective, străinului i se asigură protecție efectivă împotriva returnării în țara de origine, în sensul prevederilor Convenției privind statutul refugiaților, încheiată la Geneva la 28 iulie 1951, precum și în baza informărilor efectuate de Înalțul Comisariat al Națiunilor Unite pentru Refugiați, cu privire la practica aplicării principiului nereturnării.

Art.12. - (1) Interviewarea, analizarea motivelor invocate și decizia asupra cererilor sunt de competența Oficiului Național pentru Refugiați.

(2) Aceste activități sunt realizate de funcționarii Oficiului Național pentru Refugiați, anume desemnați.

(3) Numirea funcționarilor se face prin ordin al ministrului de interne.

(4) În procesul decizional, funcționarii prevăzuți la alin.(2) au dreptul de a consulta experți.

(5) Ministerul Afacerilor Externe furnizează periodic materiale de sinteză referitoare la situația din țările de origine ale solicitanților statutului de refugiat, precum și răspunsuri la solicitările punctuale ale Oficiului Național pentru Refugiați, necesare soluționării cererilor de acordare a statutului de refugiat.

(6) Oficiul Național pentru Refugiați consultă Ministerul

Afacerilor Externe în vederea stabilirii țărilor unde în general nu există risc serios de persecuție și cu țările terțe sigure.

Art.13. – (1) Până la soluționarea cererii sale prin hotărâre definitivă și irevocabilă, străinul care solicită acordarea statutului de refugiat are următoarele drepturi și obligații :

a) dreptul de ședere în România, până la expirarea unui termen de 15 zile de la rămânerea definitivă și irevocabilă a hotărârii pronunțate asupra cererii de acordare a statutului de refugiat, cu excepția cererilor respinse ca evident nefondate în urma soluționării acestora în cadrul procedurilor accelerate;

b) dreptul de a fi asistat sau reprezentat de un avocat și de a i se asigura, în mod gratuit, un interpret, pe întreaga durată a procedurii de acordare a statutului de refugiat;

c) dreptul de a fi consiliat și asistat de un reprezentant al organizațiilor neguvernamentale, române sau străine, în orice fază a procedurii de acordare a statutului de refugiat;

d) dreptul de a fi informat, într-o limbă pe care o cunoaște, în momentul depunerii cererii cu privire la drepturile și obligațiile pe care le are pe parcursul procedurii de acordare a statutului de refugiat;

e) dreptul la protecția datelor personale și a oricăror altor detalii în legătura cu cererea sa;

f) dreptul de a i se elibera un document temporar de identitate ;

g) dreptul la asigurarea transportului în condițiile prevăzute la art.9 alin.(1) și alin.(2), la asistența necesară pentru întreținere, în condițiile prevăzute la art.9 alin.(4), precum și la asistența medicală primară și spitalicească de urgență gratuită ;

h) obligația de a prezenta organelor teritoriale ale Ministerului de Interne, în scris, cererea motivată cu datele indicate de organul la care o depune, precum și de a se supune fotografierii și amprentării ;

i) obligația de a urmări stadiul procedurii și de a declara orice schimbare de reședință ;

j) obligația de a preda documentul pentru trecerea frontierei, urmând să primească documentul prevăzut la art.9 alin.(1);

k) obligația de a răspunde la solicitările organelor cu atribuții în domeniul acordării statutului de refugiat și de a furniza acestora informații complete și reale cu privire la persoana și la cererea sa;

l) obligația de a nu părăsi localitatea de reședință fără autorizarea

Oficiului Național pentru Refugiați ;

m) obligația de a se prezenta la examenele medicale ce îi sunt stabilite;
 n) obligația de a respecta legile statului român, precum și măsurile dispuse de organele române competente în materie de refugiați.

(2) Solicitanții statutului de refugiat beneficiază de masă în limita sumei de 12.000 lei/persoană/zi și de cazare în limita sumei de 8.000 lei/persoană/zi, la cererea acestora, cu încadrarea în creditele bugetare aprobate cu această destinație în bugetul Ministerului de Interne.

(3) În cursul execuției bugetului de stat, în funcție de posibilitățile financiare, la o creștere a ratei inflației de cel puțin 10% față de ultima lună când s-a efectuat o actualizare a cuantumurilor de mai sus, acestea se majorează cu rata inflației, prin hotărâre a Guvernului.

(4) Dacă străinul care solicită acordarea statutului de refugiat este cazat în centrele de primire și cazare ale Ministerului de Interne, suma prevăzută la alin.(2) referitoare la cazare, nu se acordă.

(5) Sumele necesare transportului gratuit până la locul de reședință prevăzut la art.9 alin.(1) și (2) se asigură din bugetul Ministerului de Interne.

(6) Fondurile bănești pentru asistența medicală primară și spitalicească de urgență gratuită prevăzută la alin(1) lit.g) se asigură de la bugetul de stat și se alocă Ministerului de Interne.

Art.14. - (1) În urma analizării cererii, în termen de 30 de zile de la primirea acesteia, funcționarul prevăzut la art.12 alin.(2) poate hotărî :

- a) acordarea statutului de refugiat ;
- b) acordarea protecției umanitare condiționată ;
- c) respingerea cererii de acordare a statutului de refugiat;

(2) Dacă soluționarea cererii necesită o documentare suplimentară, termenul prevăzut la alin.(1) se prelungește cu cel mult 30 de zile.

(3) Admiterea sau respingerea cererii de acordare a statutului de refugiat se face prin hotărâre, care se comunică de îndată, în scris, solicitantului, prin comunicare directă de către reprezentanții Oficiului Național pentru Refugiați sau prin trimitere poștală la ultima reședință declarată a acestuia.

(4) Hotărârea de acordare a protecției umanitare condiționate cuprinde și motivele neacordării statutului de refugiat.

(5) Hotărârea de respingere a cererii de acordare a statutului de refugiat cuprinde motivele corespunzătoare pentru fiecare formă de protecție

prevăzută la art.2, 3 sau 5, precum și dispoziția de a părăsi teritoriul României în termen de 15 zile de la comunicarea hotărârii definitive și irevocabile.

Art.15. - (1) Împotriva hotărârii prevăzute la art.14 alin.(3) se poate face plângere în termen de 10 zile de la data primirii dovezii de comunicare sau a documentului prin care se constată că solicitantul nu se mai află la ultima reședință declarată.

(2) În cazul minorului care nu a împlinit vârsta de 14 ani, plângerea se depune de către reprezentantul său legal, iar minorul cu vârsta cuprinsă între 14 și 18 ani, poate depune plângere personal sau prin reprezentantul sau legal.

(3) Plângerea se soluționează de către judecătoria în a cărei rază teritorială își are sediul Oficiul Național pentru Refugiați sau în a cărei rază teritorială își are reședința contestatarul.

(4) Plângerea se depune la Oficiul Național pentru Refugiați și va fi însoțită de copia hotărârii de respingere a cererii de acordare a unei forme de protecție.

(5) Plângerea se înaintează de îndată instanței competente care o va soluționa în termen de 30 de zile, cu participarea obligatorie a procurorului.

(6) Instanța se pronunță printr-o hotărâre motivată.

(7) Împotriva hotărârii instanței, contestatarul sau procurorul poate declara recurs în termen de 5 zile de la pronunțare, pentru cei prezenți, sau de la comunicare, pentru cei lipsă.

(8) Recursul se judecă în termen de 30 de zile de la înregistrarea sa, hotărârea pronunțată în recurs fiind definitivă și irevocabilă.

(9) Hotărârile definitive și irevocabile sunt executorii de drept.

(10) Plângerea cât și celelalte acte de procedură privind soluționarea acesteia sunt scutite de taxa de timbru.

Art.16. - (1) După rămânerea definitivă și irevocabilă a hotărârii instanței prin care s-a respins plângerea, străinul este obligat să părăsească România în termen de 15 zile de la comunicare.

(2) În cazul în care, din motive obiective, străinul nu poate părăsi teritoriul României în termenul prevăzut la alin.(1), Ministerul de Interne acordă acestuia dreptul de ședere în țară, în condițiile prevăzute de reglementările legale privind regimul străinilor în România.

(3) O nouă cerere de acordare a statutului de refugiat poate fi

depusă numai dacă a fost pronunțată o hotărâre definitivă și irevocabilă asupra cererii anterioare și numai dacă sunt îndeplinite alternativ următoarele condiții :

a) pe parcursul procedurii de soluționare a cererii anterioare au apărut elemente noi, care nu au putut fi prezentate, din motive neimputabile solicitantului, cu condiția ca aceste elemente să nu fie rezultatul unor acțiuni provocate în scopul obținerii unei forme de protecție din partea statului român. Solicitantul este obligat să facă dovada existenței noilor motive invocate și a imposibilității prezentării lor cu ocazia soluționării cererii anterioare ;

b) au survenit transformări de ordin politic, social, militar sau legislativ în țara de origine, de natură a avea consecințe grave pentru solicitant.

(4) Soluționarea unei noi cereri depuse în condițiile alin.(3) se face de către funcționarul prevăzut la art.12 alin.(2), altul decât cel care s-a pronunțat în cadrul procedurii de soluționare a cererii anterioare.

(5) Hotărârea se pronunță în termen de 5 zile, numai în baza noii cereri depuse, motivate corespunzător, și a documentației prezentate anterior de solicitant și se comunică, în scris, de îndată acestuia.

(6) Hotărârea prin care se acordă accesul la soluționarea unei noi cereri de acordare a statutului de refugiat are ca efect și anularea dispoziției de a părăsi teritoriul României, prevăzută în hotărârea anterioară, solicitantul urmând să beneficieze de drepturile prevăzute la art.13.

(7) Împotriva hotărârii prin care a fost respinsă ca inadmisibilă o nouă cerere de acordare a statutului de refugiat, se poate face plângere.

(8) Soluționarea plângerii prevăzute la alin.(7) se face potrivit prevederilor art.15.

Secțiunea a 2-a

Procedura accelerată

Art.17. - (1) Fac obiectul procedurii accelerate:

- a) cererile evident nefondate;
- b) cererile persoanelor care, prin activitatea ori prin apartenența lor la o anumită grupare, prezintă un pericol pentru siguranța națională ori pentru ordinea publică în România ;
- c) cererile persoanelor care provin dintr-o țară unde, în general nu există risc serios de persecuție.

(2) De asemenea, pot face obiectul procedurii accelerate și cererile persoanelor care se afla în una din situațiile prevăzute la art.4.

(3) Cererile de acordare a statutului de refugiat minorilor neînsoțiți nu pot fi soluționate în procedura accelerată.

Art.18. - (1) Cererea pentru acordarea statutului de refugiat este considerată evident nefondată dacă se constată :

a) lipsa de fundament a invocării unei temeri de persecuție în țara de origine, în condițiile art.2 alin.(1);

b) inducerea în eroare, în mod deliberat, a organelor cu competențe în materie de refugiați ori recurgerea în mod abuziv, cu rea-credință, la procedura de acordare a statutului de refugiat.

(2) Lipsa de fundament a invocării unei temeri de persecuție în țara de origine există în următoarele cazuri:

a) solicitantul nu invocă nici o temere de persecuție în sensul art.2 alin.(1);

b) solicitantul nu oferă date sau informații în sensul că ar fi expus unei temeri de persecuție ori relatările sale nu conțin detalii circumstanțiale sau personale ;

c) cererea este evident lipsită de credibilitate, în sensul că relatarea solicitantului este incoerentă, contradictorie sau flagrant neadevărată față de situația din țara sa de origine ;

d) solicitantul avea posibilitatea refugiului intern, recunoscută și de Înaltul Comisariat al Națiunilor Unite pentru Refugiați.

(3) Inducerea în eroare, în mod deliberat, a organelor cu competențe în materie de refugiați, ori recurgerea abuzivă la procedura de acordare a statutului de refugiat există în toate cazurile în care solicitantul, fără a oferi o explicație plauzibilă, se afla în una din următoarele situații :

a) a depus cererea sub o identitate falsă sau a prezentat documente false ori falsificate, susținând că sunt autentice ;

b) după depunerea cererii, în mod deliberat, a prezentat elemente false în legătură cu aceasta ;

c) cu rea-credință a distrus, deteriorat, aruncat sau înstrăinat documentul pentru trecerea frontierei sau un document relevant pentru cererea sa, fie pentru a-și stabili o identitate falsă în scopul solicitării și acordării statutului de refugiat, fie pentru a îngreuna soluționarea cererii sale;

d) în mod deliberat, a ascuns faptul că a mai depus anterior o cerere pentru acordarea statutului de refugiat în una sau mai multe țări, în special

atunci când s-a folosit de o identitate falsă ;

e) a depus o cerere pentru acordarea statutului de refugiat, cu scopul evident de a împiedica punerea iminentă în executare a unei măsuri dispuse de autoritățile competente, de scoatere din țară sau de expulzare, deși anterior dispunerii unei astfel de măsuri a avut posibilitatea depunerii unei asemenea cereri ;

f) a încălcat în mod flagrant obligațiile prevăzute la art.13 ;

g) a depus cererea pentru acordarea statutului de refugiat după ce anterior unei examinări, care conține garanțiile procedurale adecvate și în conformitate cu prevederile Convenției privind statutul refugiaților, încheiată la Geneva la 28 iulie 1951, i s-a respins o astfel de cerere într-o țară terță sigură.

(4) Motivele enumerate la alin.1 nu pot să prevaleze temerii bine întemeiate de persecuție conform art.2 alin.(1).

Art.19. - (1) Sunt considerate țări unde în general nu există risc serios de persecuție, în sensul art.2 alin.(1), statele membre ale Uniunii Europene, precum și alte state stabilite, la propunerea Oficiului Național pentru Refugiați, prin ordin al ministrului de interne, pe baza următoarelor criterii :

a) numărul cererilor pentru acordarea statutului de refugiat formulate de cetățenii țării respective și coeficienții de acordare a acestui statut;

b) situația respectării drepturilor fundamentale ale omului ;

c) funcționarea principiilor democratice, a pluralismului politic și a alegerilor libere, precum și existența unor instituții democratice funcționale, care să asigure garantarea și respectarea drepturilor fundamentale ale omului;

d) existența unor factori de stabilitate.

(2) Pot fi luate în considerare și alte criterii de evaluare decât cele prevăzute la alin.(1).

(3) Cererea străinului care provine dintr-o țară unde în general nu există un risc de persecuție, este respinsă ca evident nefondată, cu excepția cazului în care situația de fapt sau dovezile prezentate de solicitant arată existența unei temeri bine întemeiate de persecuție în sensul art.2 alin.(1); în acest caz solicitantul primește accesul la procedura prevăzută de art.7-16.

Art.20. - (1) Funcționarul prevăzut la art.12 alin.(2), după efectuarea interviului și analizarea motivelor invocate pentru acordarea statutului de refugiat, se pronunță în termen de 3 zile de la primirea cererii.

(2) În cazul în care a fost pronunțată o hotărâre de respingere a cererii ca evident nefondată sau în temeiul art.4, termenul de

depunere a plângerii este de 2 zile de la comunicare.

(3) Plângerea este de competența judecătorei în a cărei rază teritorială își are sediul Oficiul Național pentru Refugiați sau în raza căreia își are reședința contestatarul.

(4) Instanța soluționează plângerea, cu prezența obligatorie a procurorului, în termen de 10 zile, și pronunță o hotărâre motivată.

(5) Hotărârea definitivă este executorie de drept.

(6) Împotriva hotărârii instanței, contestatarul sau procurorul poate declara recurs în termen de 5 zile de la pronunțare, pentru cei prezenți sau de la comunicare, pentru cei lipsă.

Secțiunea a 3-a

Procedura în cazul cererilor pentru acordarea statutului de refugiat depuse în punctele de control pentru trecerea frontierei de stat

Art.21. - (1) Cererea depusă la organele teritoriale ale Ministerului de Interne dintr-un punct de control pentru trecerea frontierei de stat este înaintată de îndată Oficiului Național pentru Refugiați, care o analizează și pronunță o hotărâre în termen de 2 zile de la primire.

(2) Funcționarul prevăzut la art.12 alin.(2), după efectuarea interviului și analizarea motivelor invocate pentru acordarea statutului de refugiat, în raport cu datele privind situația din țara de origine poate hotărâ :

a) acordarea unei forme de protecție și a dreptului de a intra în România, dacă solicitantul se află, în una din situațiile prevăzute la art.2, 3 sau 5 ;

b) acordarea dreptului de a intra în România și de a avea acces la procedura ordinară de soluționare a cererii sale de acordare a statutului de refugiat, dacă motivele invocate necesită o documentare suplimentară ;

c) respingerea cererii.

(3) Împotriva hotărârii de respingere a cererii, străinul poate depune o plângere în termen de 2 zile de la comunicare.

(4) Plângerea se depune la Oficiul Național pentru Refugiați care o înaintază de îndată judecătorei în a cărei rază teritorială își are sediul.

(5) Instanța soluționează plângerea în termen de 5 zile și pronunță o hotărâre motivată, prin care:

a) respinge plângerea pentru cel puțin unul din motivele prevăzute la art.18 alin.(1) ;

b) admite plângerea, dispune ca Oficiul Național pentru Refugiați să analizeze cererea în procedură ordinară și permite accesul în teritoriul solicitantului.

(6) În cazul prevăzut la alin.(5) lit.a) hotărârea este motivată, definitivă și executorie de drept, putând fi atacată cu recurs în termen de 5 zile de la comunicare.

Art.22. - (1) Străinul care solicită acordarea statutului de refugiat în România rămâne în zona de tranzit din punctul de control pentru trecerea frontierei de stat până la primirea hotărârii de aprobare a intrării în România sau după caz, până la rămânerea definitivă și executorie a hotărârii de respingere a cererii pentru acordarea statutului de refugiat, dar nu mai mult de 20 zile de la intrarea în zona de tranzit.

(2) Prin zonă de tranzit, în sensul prezentei ordonanțe, se înțelege suprafața situată la frontiera de stat ori în apropierea acesteia, destinată staționării persoanelor care nu au primit aprobarea de intrare în teritoriul, mijloacelor de transport și bunurilor până la stabilirea regimului lor juridic la trecerea frontierei de stat. În cazul aeroporturilor internaționale, prin zonă de tranzit se înțelege suprafața situată între punctul de îmbarcare/ debarcare și locul unde se efectuează controlul pentru trecerea frontierei.

(3) Solicitantul statutului de refugiat poate fi cazat în centre speciale de primire și cazare aflate în apropierea punctelor de control pentru trecerea frontierei de stat, stabilite prin ordin al ministrului de interne și având regimul juridic al zonei de tranzit.

(4) După expirarea termenului prevăzut la alin.(1), dacă cererea nu este soluționată printr-o hotărâre definitivă și executorie, străinului i se permite intrarea în țară.

(5) Pe perioada în care se află în punctul de control pentru trecerea frontierei de stat, solicitantul statutului de refugiat are dreptul la asistență juridico-socială și ajutoare umanitare din partea organizațiilor neguvernamentale cu atribuții în materie de refugiați, precum și din partea reprezentanței din România a Înalțului Comisariat al Națiunilor Unite pentru Refugiați și de asemenea, are drepturile și obligațiile prevăzute la art.13, cu excepția celor care intră în contradicție cu prevederile acestei proceduri.

CAPITOLUL III

Drepturile și obligațiile refugiaților și ale persoanelor care au dobândit o formă de protecție

Art.23. - (1) Acordarea statutului de refugiat sau a unei alte forme de protecție conferă beneficiarului următoarele drepturi :

a) să rămână pe teritoriul României și să obțină documentele corespunzătoare pentru dovedirea identității și pentru trecerea frontierei de stat. Au dreptul la document pentru trecerea frontierei de stat numai refugiații și persoanele cărora li s-a acordat protecție umanitară condiționată;

b) să-și aleagă locul de reședință și să circule liber, în condițiile stabilite de lege pentru străini ;

c) să fie angajat de persoane fizice sau juridice, să exercite activități nesalarizate, să exercite profesii libere, să efectueze acte și fapte de comerț, precum și alte acte juridice, în condițiile legii ;

d) să-și transfere bunurile pe care le-a introdus în România pe teritoriul unei alte țări, în vederea reinstalării ;

e) să beneficieze de tratamentul cel mai favorabil stabilit de lege pentru cetățenii străini, în ceea ce privește dobândirea proprietăților mobiliare și imobiliare ;

f) să beneficieze de protecția proprietății intelectuale în condițiile stabilite de lege ;

g) să beneficieze de asigurări sociale, ajutor social și asigurări sociale de sănătate, în condițiile legii ;

h) să urmeze învățământul primar și gimnazial, în condițiile stabilite de lege pentru cetățenii români și celelalte forme de învățământ, în aceleași condiții stabilite pentru cetățenii străini ;

i) să beneficieze de un tratament egal cu cel acordat cetățenilor români în ceea ce privește libertatea de a practica propria religie și de instruire religioasă a copiilor săi ;

j) să beneficieze de dreptul la protecția datelor personale și a oricăror altor detalii în legătură cu cazul său ;

k) să beneficieze de dreptul la asociere în ceea ce privește asociațiile cu scop apolitic și nelucrative și sindicatele profesionale în condițiile prevăzute de lege pentru străini ;

l) să aibă acces liber la instanțele de judecată și la asistența

administrativă ;

m) să nu fie expulzat sau returnat, cu excepția cazurilor impuse de rațiuni de siguranță națională sau de ordine publică, iar atunci când se dispun aceste măsuri, cel în cauză să nu poată fi trimis în teritorii unde viața sau libertatea i-ar fi amenințată, pe motive de rasă, religie, naționalitate, apartenență la un anumit grup social sau opinii politice ;

(2) Minorii neînsoțiți, care nu au împlinit vârsta de 18 ani, beneficiază de aceeași protecție oferită, în condițiile legii, minorilor români aflați în dificultate.

(3) Străinul care a dobândit statutul de refugiat beneficiază, în plus, de următoarele drepturi :

a) să primească, la cerere, în limitele disponibilităților financiare ale statului, un ajutor rambursabil stabilit la nivelul unui salariu minim brut pe țară, pentru o perioadă de maximum 6 luni, dacă, din motive obiective, este lipsit de mijloacele de existență necesare. Pentru motive bine întemeiate, acest ajutor poate fi prelungit pentru încă o perioadă de cel mult 3 luni ;

b) să beneficieze de cazare, în cazul în care are nevoi speciale, în limita spațiului disponibil, în centre de cazare a solicitanților statutului de refugiat, cu perceperea unei chirii la nivelul celei stabilite pentru spațiile de locuit, proprietatea statului; minorii neînsoțiți vor putea fi cazați fără perceperea vreunei chirii.

c) fondurile bănești necesare acordării ajutorului rambursabil prevăzut la lit.a) sunt asigurate din bugetul Ministerului Muncii și Protecției Sociale.

Art.24. - Beneficiarul uneia dintre formele de protecție prevăzute de art.2, 3 sau 5 are următoarele obligații :

a) să respecte Constituția României, legile și celelalte acte normative emise de autoritățile române ;

b) să aibă o conduită corectă și civilizată, să respecte măsurile stabilite de organele române competente în materie de refugiați și să răspundă la solicitările acestora ;

c) să evite provocarea oricăror stări conflictuale sau incidente cu populația, ori comiterea unor fapte ce pot intra sub incidența legii penale ;

d) să se supună regulilor privind regimul juridic al străinilor, în măsura în care legea nu dispune altfel.

Art.25. - (1) Persoana care a dobândit statutul de refugiat are obligația să ramburseze ajutorul primit potrivit art.23 alin.(3) lit.a), dacă a realizat venituri care permit acest lucru, fără a fi afectată întreținerea sa și a familiei sale.

(2) Sumele rambursate se fac venit la bugetul de stat.

CAPITOLUL IV

Încetarea, retragerea sau anularea unei forme de protecție

Art.26. - (1) Forma de protecție acordată în temeiul art.2, 3 sau 5 încetează în următoarele situații :

- a) beneficiarul formei de protecție a decedat ;
- b) străinul a dobândit o nouă cetățenie și se bucură de protecția statului al cărui cetățean a devenit ;
- c) străinul a solicitat renunțarea la forma de protecție acordată în conformitate cu dispozițiile prezentei ordonanțe.

(2) Funcționarul prevăzut la art.12 alin.(2) emite o hotărâre constatatoare a uneia din situațiile de fapt prevăzute la alin.(1).

Art.27. - (1) Statutul de refugiat se retrage străinului care se află în una din următoarele situații :

- a) a solicitat din nou și în mod voluntar protecția țării a cărei cetățenie o are ;
- b) după ce și-a pierdut cetățenia, a redobândit-o în mod voluntar ;
- c) s-a restabilit în mod voluntar în țara pe care a părăsit-o sau în afara căreia a stat datorită temerii de a fi persecutat ;
- d) nu mai poate continua să refuze protecția țării a cărei cetățenie o are datorită faptului că împrejurările în urma cărora el a fost recunoscut ca refugiat au încetat să existe ;
- e) în cazul unei persoane fără cetățenie, dacă nu mai există împrejurările care au stat la baza acordării statutului de refugiat și este în măsură să se întoarcă în țara în care a avut reședința obișnuită ;
- f) dacă există motive justificate de interesul public, siguranța națională și ordinea publică.

(2) Prevederile alin.(1) lit.d) nu se aplică persoanei căreia i s-a acordat statutul de refugiat și care din motive imperioase ce se referă la persecuții anterioare, refuză protecția țării a cărei cetățenie o are.

(3) Prevederile alin.(1) lit.e) nu se aplică persoanei căreia i s-a acordat statutul de refugiat și care din motive imperioase ce se referă la persecuții anterioare, refuză să se întoarcă în țara în care în mod obișnuit avea reședința.

Art.28. - Protecția umanitară condiționată se retrage străinului în următoarele situații :

- a) au dispărut motivele ce au stat la baza acordării ei ;
- b) după obținerea ei, străinul, prin acțiunile sale sau prin apartenența la o anumită grupare, reprezintă un pericol pentru siguranța națională sau ordinea publică în România.

Art.29. - (1) Forma de protecție acordată se anulează în următoarele situații :

- a) acordarea ei s-a făcut în baza unor declarații false ale solicitantului sau a fost obținută de acesta în mod fraudulos;
- b) după acordarea formei de protecție, s-a descoperit că străinul se afla în una din situațiile prevăzute la art.4.

(2) Prevederile alin.(1) lit.b) se aplică numai în cazul străinului care a obținut statutul de refugiat.

Art.30. - (1) Retragera și anularea unei forme de protecție se dispun prin hotărâre pronunțată de funcționarul prevăzut la art.12 alin.(2), din oficiu sau la propunerea uneia dintre instituțiile cu atribuții în domeniul siguranței naționale sau ordinii publice.

(2) Aceste măsuri nu produc efecte cu privire la membrii de familie ai persoanei față de care au fost dispuse.

(3) În funcție de motivele care au stat la baza pronunțării hotărârii de retragere sau anulare a unei forme de protecție, străinul poate face plângere împotriva hotărârii prevăzute la alin.(1), în condițiile prevăzute de prezenta ordonanță în cazul procedurii ordinare sau procedurii accelerate, după caz.

Art.31. - Dacă rămâne în continuare pe teritoriul României, persoana căreia i s-a retras ori anulat forma de protecție acordată, se supune prevederilor legale privind regimul juridic al străinilor în România.

CAPITOLUL V

Oficiul Național pentru Refugiați

Art.32. - (1) Autoritatea centrală responsabilă de implementarea

politicilor României în domeniul refugiaților, precum și pentru aplicarea dispozițiilor prezentei ordonanțe este Oficiul Național pentru Refugiați din cadrul Ministerului de Interne, care :

- a) are în componență structuri centrale și teritoriale ;
- b) beneficiază de fonduri bugetare proprii, șeful său având calitatea de ordonator de credite ;
- c) poate utiliza fonduri bănești sau bunuri materiale provenite din donații și sponsorizări sau obținute în baza unor acorduri interne sau internaționale.

(2) Pentru aplicarea dispozițiilor prezentei ordonanțe se vor înființa, prin ordin al ministrului de interne, în subordinea Oficiului Național pentru Refugiați, centre de primire și cazare a persoanelor solicitante ale statutului de refugiat și a refugiaților.

(3) Sumele necesare în vederea acoperirii cheltuielilor ocazionate de înființarea, funcționarea și întreținerea centrelor de primire și cazare se suportă din bugetul Ministerului de Interne, în funcție de costurile efective, în limita fondurilor alocate cu această destinație de la bugetul de stat.

Art.33. - Eliberarea documentelor prevăzute la art.13 lit.f) și cele prevăzute la art.23 alin.(1) lit.a) este de competența Oficiului Național pentru Refugiați.

Art.34. - Organizarea, funcționarea și atribuțiile Oficiului Național pentru Refugiați se vor stabili prin regulament aprobat prin hotărâre a Guvernului, în termen de 60 de zile de la data publicării prezentului act normativ în Monitorul Oficial al României.

CAPITOLUL VI

Dispoziții finale și tranzitorii

Art.35. - (1) Dispozițiile prezentei ordonanțe se aplică fără discriminare pe motive de rasă, religie, țară de origine, cetățenie, handicap.

(2) Solicitanților statutului de refugiat nu li se aplică sancțiuni penale pentru motivul intrării sau șederii ilegale pe teritoriul României.

Art.36. - Cererilor de acordare a statutului de refugiat sau a unei forme de protecție în temeiul art.2, 3 sau 5, depuse înainte de intrarea în vigoare a

prezentei ordonanțe li se aplică în continuare dispozițiile Legii nr.15/1996 privind statutul și regimul refugiaților în România, cu modificările ulterioare.

Art.37. - (1) Statutul personal al străinului care a dobândit o formă de protecție în temeiul dispozițiilor prezentei ordonanțe este reglementat de legea țării de origine.

(2) Drepturile care decurg din statutul personal, dobândite anterior de către străinul cărui a fost acordată o formă de protecție în temeiul dispozițiilor prezentei ordonanțe, sunt recunoscute de statul român, în condițiile legii.

Art.38. - Ministerul de Interne poate aproba refugiatului, în timpul șederii sale pe teritoriul României, în funcție de gradul integrării sale în societate, stabilirea domiciliului în țară, în condițiile reglementărilor legale privind regimul străinilor în România.

Art.39. - Ministerul de Interne, prin intermediul Oficiului Național pentru Refugiați, împreună cu Ministerul Muncii și Protecției Sociale, inițiază și derulează programe speciale, aprobate prin hotărâre a Guvernului, pentru integrarea socio-profesională a străinilor care au dobândit statutul de refugiat.

Art.40. - Prezenta ordonanță intră în vigoare la 60 de zile de la data publicării ei în Monitorul Oficial al României.

Art.41. - În vederea aplicării prezentei ordonanțe Ministerul de Interne va elabora norme metodologice, care vor fi aprobate prin hotărâre a Guvernului, în termen de 60 de zile de la data publicării prezentului act normativ în Monitorul Oficial al României.

Art.42. - La data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe se abrogă Legea nr.15/1996 privind statutul și regimul refugiaților în România, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 69 din 5 aprilie 1996, Hotărârea Guvernului nr. 1182 din 13 noiembrie 1996 pentru aplicarea Legii nr. 15/1996 privind statutul și regimul refugiaților în România, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 307, Partea I din 26 noiembrie 1996, Hotărârea

Guvernului nr.322 din 20 aprilie 2000 publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.179, din 25 aprilie 2000, art.7 și 8 din Hotărârea Guvernului nr.417/1991 privind constituirea Comitetului Român pentru Probleme de Migrări, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.248 din 31 octombrie 1995, cu modificările ulterioare, precum și orice alte dispoziții contrare.

PRIM-MINISTRU
Mugur Constantin
Mugur Constantin ISĂREȘCU

București, 31 august 2000
Nr. 102..